

СИЛЬВЕСТЕР КАЛИНЕЦЬ

РОМАН І ЮЛІЯ

КОМЕДІЯ

В-ВО „ПАРАНА“

ОДНЯ УКРАЇНСЬКА БІБЛІОТЕКА
В БРАЗИЛІЇ.

Число 1.

СИЛЬВЕСТЕР КАЛИНЕЦЬ

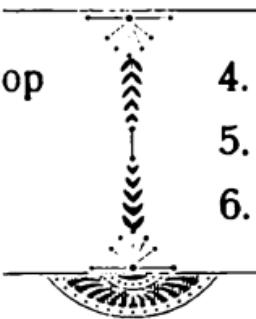
РОМАН І ЮЛІЯ

ВЕСЕЛА КОМЕДІЯ НА ОДНУ ДІЮ.

В-ВО „ПАРАНА“

Особи:

1. Професор	4. Роман
2. Жінка	5. Роман
3. Юлія	6. Роман
-

І.

СЦЕНА ПРЕДСТАВЛЯЄ САЛЬОН.

ЖІНКА: (*сидить на канапі і читає книжку*).

ЮЛІЯ: (*ввіходить*) Витай ненечко! (*шілується*).

ЖІНКА: Якось ти сьогодні скоро вertasя з уряду?

ЮЛІЯ: Не було багато справ до погодження, тому й шеф увільнив нас, три годині скорше.

ЖІНКА: То по обіді вже не підеш?

ЮЛІЯ: Ні, бо субота! (*розбігається і сідає на канапу*). А мамця що читає?

ЖІНКА: „Наоколо світа“ Жюля Верна.

ЮЛІЯ: Це вже старе, (*винимає з торбки книжку*) от я маю новішу книжку, є то воєнна повість, дуже розголошеної німецького молодого автора, Ремарка, „На заході без змін“ (*дає книжку*).

ЖІНКА: Чула я про цю книжку. А звідкіля її маєш?

ЮЛІЯ: Від товаришки!

ЖІНКА: (жартом) Чи не від товариша?

ЮЛІЯ: (стидливо) Ні!...

ЖІНКА: А це що за один, що йшов з тобою?

ЮЛІЯ: Коли, сьогодні?

ЖІНКА: Так, рано!

ЮЛІЯ: Справді це товариш, але шкільний. Стрінувся зі мною біля вулиці Шевченка й нарікав на свою недолю, що хотівби ходити на Університет, але родичі його незаможні, отже не мають звідки!

ЖІНКА: Чи це не буде цей, що на академічній забаві танцював з тобою?

ЮЛІЯ: Так, цей сам!

ЖІНКА: Гарний хлопець, мені він подобався, дуже симпатичний і інтелігентний. Заховувався весь час дуже чемно.

ЮЛІЯ: Так симпатичний. І мені він подобався, тільки....

ЖІНКА: Тільки що?....

ЮЛІЯ: Тільки жаль мені його, що

бажає студіювати дальше, але не має до цього спромоги.

ПРОФЕСОР: (*ввіходить з другого покою*). Я думав собі, що це так бджоли бреняТЬ у покою, а то ви обі. Ну, ну славно, але хотівби я знати, чи хоч ця ваша бесіда корисна. Бо бджоли бреняТЬ, але і працюЮТЬ. Отже і ви жінки та дівчата, повинні вчитися від бджіл пильної праці. Але більша частина з вас тільки бреніти потрапить.

ЮЛІЯ: Татко щодня порівнює нас, до інших животин з зоольгії.

ПРОФЕСОР. А до чого ж мені вас порівнювати? Я щоднини в школі викладаю зоольгію, отже й тільки це маю на тямці.

ЖІНКА: Адже ти вчора вже про це говорив та рівняв бджолу до нас але в іншому значенню. Приміром; ти казав, що жінок треба вистерігатися, як бджіл, щоб не покусали, а раз знову ти говорив, що жінка осолоджує життя чоловіка, як бджола вулій. Отже відай, не все однакові маєш погляди на жінку?

ПРОФЕСОР: Так, так, вас жінок,

можна до всіх звірят і в ріжні способи порівнювати! (*до Юлії, винимає папіроску*). Принеси мені дитинко сірничок.

ЮЛІЯ: (*скоренько вибігає*).

ЖІНКА: Переставби ти вже раз палити!

ПРОФЕСОР: О, мушу моя дорогенька, бо хто сьогодні не палить, не може поступати вперед. Чайже живемо в віці пари. Глянь на світ, побачиш, що пара піддержує все на світі. Парові машиний, заводи, купелі, все сьогодні в парі і димі! Нема вогню без диму, але за те є багато диму, а менше вогню, бо зараз можна пізнати по нашій молоді....

ЮЛІЯ: (*ввіходить з сірником і запалює батькові папіроску*).

ПРОФЕСОР: (*гласкає Юлію*). Для тебе також, моя маленька, ще найдеться якась машина з вогнем, (*показує на серце*) бо ти молоденька, як геба, а гарна мов Венера, яка виринула з морської піни, завжди найдеш ще свого Париса, який тебе за твою красу, винагородить золотим яблуком.

ЖІНКА: Також дивне порівнання.

ПРОФЕСОР: Науково, містично, як-небудь не вмію! Вже найвищий час, щоби нашу Юлію видати заміж.

ЖІНКА: Ще, Богу дякувати, не нерестарілася, шойно 18 мая, буде їй 18 літ!

ПРОФЕСОР: Тільки не перебівай мені в наукових міркуваннях, про поступовання сьогоднішньої жінки. Слухай, родичі повинні якнайскоріше позбуватися своїх доњок так, як в книгарні календарів. Бо дівчина так як календар мусить бути якнайскоріше віддана, бо в протильтому случаю, вона тратить на вартості і стається злежаним товаром. Дівчатам, які вийшли заміж, вже так трапитися не може, бо стаються тоді, дорогоцінною книжкою, в домашній бібліотеці, але розуміється, тільки для своїх чоловіків.

ЖІНКА: Гм, також знову порівнання?

ПРОФЕСОР: Юльцю, дитинко, дай мені вогню!

ЮЛІЯ: (*запалює батькові папіроску*).

ПРОФЕСОР: Так, моя дорогенька! Для тебе може й дивними такі міркування, а це дійсно так і є. Я думаю

серіозно, щоби нашу донечку віддати заміж. Але тут питання, хто гідний цього, щоби посів такий гарний архітвір, таку чисту душу, таку вченість і такі прикмети, які має наша донечка. Бо так, за вченого віддати, то, знаєш, не зовсім по науковому. Вчений, завжди неспокійний, все купається в науках і ще за життя робить жінку вдовою, бо вічно сидить, як міль у книжках. Лікар знову так само, тільки з чужими має до діла, а для жінки ніколи не має часу. Лише чужим записує рецепти, а вразі смерти, то не має вже що записати. Адвокат знову, вважає жінку за наглий процес, якого рад якнайскоріше позбутися. Купець також нічого лучшого, бо жінку вважає за вексель, яким ніколи не має часу заніматися. Ба навіть коміньяр вважає жінку за комін або помело. Однак жінки про себе інакше думають; як жінка старіється, то вона себе цінить вище, бо порівнює себе тоді, до старого вина, яким скоро можна впитися.

ЖІНКА: Якщо дивився б ти так трохи меншо на науково на все, а більше на

популярність, то Юля давно булаб наїшла собі партію. Але щож? Коли хто прийде освідчитися, то ти зараз вимагаєш від нього не знати чого.

ПРОФЕСОР: В мене, знай, лише імення грає найважнішу роль! Хай буде він собі там хто захоч, а як не має відповідного імення, то увесь його характер ні вченість не подобається.

ЖІНКА: Зле собі це представляєш! Надто вимагаючий. А це може прийти до цього, що дівчина постаріється і не трапиться такий, якого ти хочеш!

ПРОФЕСОР: Будь зовсім спокійною. До подібної катастрофи я недопушту!

ЖІНКА: Як трапляється мужчина, гарний, молодий з відповідною посадою....

ПРОФЕСОР: (*перебіває*). Погодино! Думай більше науково і не натягай струни вище, як треба. Чейже я так багато не вимагаю. Як я вже сказав, одно імення й тільки. Це грає в мене найважнішу роль! Але це все оставте мені, мої діти, я знаю, що роблю. Ось ось буде 18-ого мая і покінчиться їй

18 літ, її ім'янини. Отже до 18 мая, обовязково мусить вона вийти заміж!

ЖІНКА: Чому так нагло?

ЮЛІЯ: Алеж дорогий татку!

ПРОФЕСОР: Нічого не поможе, так мусить бути і справа покінчена!

ЮЛІЯ: Алеж дорогий татку! позволь мені, бодай вибрести собі такого, якого я кохалаб! Не хочу бути нещасливою, як моя товаришка, яка минулого тижня, вийшла заміж за Романа Сорокатого!

ПРОФЕСОР: За Романа Сорокатого? О, Роман! Ох, якаж це велика шкода. Який то бувби відповідний муж для мене.... то.... інакше, хотів сказати для тебе! Чому ж ти мені про це скоріше не говорила? То він певно бувби не вирвався з моїх рук і ніяка Марійка була його не зловила.

ЮЛІЯ: Або що, татко його знає?

ПРОФЕСОР: Хай його чорти знають! Не в цьому діло, але мужчина, хлопець, якого я багну. А то шкода, що він до мене не попав!

ЖІНКА: Їй богу, такого дивного чоловіка я ще не зустрічала.

ЮЛІЯ: Алеж бо, дорогий татку, за ніщо в світі я не пішлаб за нього, він багато старший від мене!

ПРОФЕСОР: Це Роман...

ЮЛІЯ: І не гарний!

ПРОФЕСОР: Але Роман...

ЮЛІЯ: Дивиться зизом!

ПРОФЕСОР: А щож це шкодить? Адже сам найбільший природник Фабре, говорить, про бджолу, що вона має велику хибу, а саме це жало, яким омертвляє, але всеж таки, є дуже пожиточною, бо виробляє найсолідший мід. А людина, чиж вже не може мати ніяких хиб? Вже то його ці хиби дурниця! Гарно булоби, але щож, мертвого з гробу не вертають. Пропало! Зрештою, здайтесь мої діти на мене, оставте мене самого, а я вже ту справу розберу.

ЖІНКА: Чому?

ПРОФЕСОР: Тому, що хочу хвилинку подумати спокійно, бо коли сидять жінки, то вже цей чоловік, нечується на свободі, отже не може здорово цумати! Йдіть собі й робіть в цілому домі як найкращий лад і порядок. Пригото-

віть клясичний обід, щоби нічого не бракувало, а я маю геніяльну думку, як скоро вона мені вдасться, то вкороткости переконаю вас, що всі мої наукові старання й міркування в справі подружі нашої Юлії, ввінчаються гарним успіхом, яким буде вдоволена!

ЖІНКА і ЮЛІЯ: (*помало виходять*).

ПРОФЕСОР: (*відпроваджує до дверей, відтак двері замикає і по хвилині говорить до публікі*). Легко то говорити про женячку, але коли роздумати науково, то женячка не є забавкою, як собі жінки уявляють. Для мене було б це нічим, коли я потребувавби звичайного зятя, але мені треба, щоб будучий зять називався Роман, а таких не так легко найти. А тут конечно такого треба, бо інакше тратиться 50 тисяч доларів і виправу. А знаєте для чого? Ось вам скажу: Моя сестра була такою ідіоткою, що записала моїй донечці, Юлії, 50 тисяч доларів, із застереженням, що тільки тоді стане властителькою цеї суми, якщо вийде заміж в день своїх уродин у 18 році життя, а муж буде

називатися Роман. З цим вяжеться така історія, що моя сестра, яка є зараз в Америці досить багатою, а до цього бездітною вдовою, кохається у драмах Шекспіра, а найбільше зі всіх полюбила собі драму „Ромео і Джулєта“ цебто по нашему „Роман і Юлія“ і захотіла, щоб і моя Юля віддалася за Романа. Але я ще нічого, нікому про це не згадував, боявся зрадити тайну. А що я людина досвідчена і люблю більше думати науково, почав старатися про жениха. Ще минулого року, постараався був зятя Романа. Був це син моего давнього приятеля із Станіславова. Ми вложили з батьком умову, приготували цілу шлюбну виправу для доньки, як для якої княжної. Багато полотна, сорочки, суконки, хвартушки, фіранки, капи, килими, подушки, колдри, навіть для маленької дитини, перинчину, подушку, повивач, пеленки, пипку і все, чого тільки потреба для молодих, на початок нового господарства. Відтак, коли вже було все готове, поїхав я минулого тижня у Станиславів, щоби

забрати будучого зятя, Романа і повінчали з Юлією. Ну щож? він пізнався з якоюсь розвідкою і втік чортови в зуби, а я лишився, як на леді. Що мені було робити? Але, що я завжди дивлюся на все тільки науково, почав бігати по місті, шукаючи, як Діоніз з ліхтаркою, для доњки якогось іншого Романа. Ходжу, дивлюся усюди, нарешті читаю всі шильда, купців, крамарів, фабрикантів, ремісників і на дармо. Виходжу на ринок, читаю шильд на одньому домі: Роман Дратва. О, славно! — крикнув я радісно. Вбігаю до цього дому, питую сторожа, а він мені показав на двері № 36. Входжу і, хай то чорти беруть! Находжу шевця старого, затабаченого, жінку і три ряди попід печею дітей. Господи, я тільки поглянув і наче божевільний втік з помешкання. Вибіг на вулицю, аж тут якийсь молодий мужчина, прохає мене вогню. Я, розуміється, не відмовив йому, а він тоді: — „О, дуже гарненько дякую, пане професор!“ Я видивився на нього й питаю: — „А звідкіля ви

мене пане знаєте?“ А він на це: — „Я Роман Любич!“ Я з радості, коли зачув ймення Роман, мало зі скіри не виско-чив. Хотів його спіймати і обняти, а він певно думав, що я божевільний і втік, а я остався наче дурень. Але все таки надії я ще не трачу, бо мушу найти Романа для своєї доночки. А як стріну, то певно вже не втече з моїх рук! А всеж таки треба спішитися, бо вродини вже за кілька днів. (*чутти сту-кання до дверей*).

РОМАН СОРОКА: (*ввіходить коміч-но вбраний, у старому фраці, твердо-му капелюсі і в окулярах*). Моє поважан-ня, пане професор! Чи не перешкаджаю?

ПРОФЕСОР: Прошу блище! Чого собі бажаєте?

Р. СОРОКА: Прошу пана ласкаво, дуже а дуже....

ПРОФЕСОР: Що такого?

Р. СОРОКА: Прошу пана професора, я є чоловік....

ПРОФЕСОР: Яж бачу, що ви чоло-вік, не жінка!...

Р. СОРОКА: Не про це ходить, тіль-

ки я хотів сказати, що я чоловік, над яким треба милосердитися!

ПРОФЕСОР: В чому ж? Скажіть ясно, щоб я порозумів.

Р. СОРОКА: Знаю, що пан професор мають багато грошей.

ПРОФЕСОР: Звідкіля це знаєте?

Р. СОРОКА: Так люди говорять!

ПРОФЕСОР: Ну й що?

Р. СОРОКА: Хотівби я, щоби пан професор, був так ласкавий і на кілька днів позичив мені тисячу золотих, бо маю платити вексель.

ПРОФЕСОР: Вексель, то не є ще так нічого небезпечного і наглого в купецтві, бо купецькі інституції існують вже від початку світу. Вже наш перший прародич, Адам, одержав першу позичку, це є своє життя. Відтак за цю позичку, заплатив він своїм ребром процент, з якого то повстав новий капітал — жінка. Та знову, заснувала спілку з мужем і продавала заборонений овоч. І для того виповіджено їй перший векселевий процес та зафантовано в неї все, остались їй тільки два фігові листки.

Відтак пізніше поповнив першу лихву Ісав із своєю сочивицю, з якої повстала перша грошева біржа. Дальше знову, візьміть під увагу Вавелонську вежу, з цілим тим замішанням і лихвою. Отже ви приходите в справі грошевій?

Р. СОРОКА: Так! Хотівби заплатити вексель.

ПРОФЕСОР: Добре, але вперед муши знати, з ким маю до діла і як називаєтесь?

Р. СОРОКА: Я Роман Сорока, купець

ПРОФЕСОР: (з утіхою) Роман Сорока? (до публіки). Справді подібний до сорокопуда, але якщо називається Роман, то гаразд, — цього імення мені саме треба! (іде до дверей, підслухує, чи кого нема під дверми). Ну, ну, якось то може дастися зробити. Прошу сідати! (подає крісло).

Р. СОРОКА: (кланяється). О, дуже гарненько дякую. Як бачу, пан професор дуже ласкавий чоловік! (до себе) Він щось так вплитив у мене очі, неначе хотівби мене вісти! (трясеться).

ПРОФЕСОР Ну сідайте вже пазло

чорта, коли вас прошу, а не трясіться, як жид перед собакою. Ви певно в страху, що не позичу? Правда? А навіщо ви підписували вексель?

Р. СОРОКА: Бо, прошу пана професора, я доставець леду й снігу. Мінулої зими вчитав я в газетах, що в Бразилії так гарячо, що люди не можуть видержати. В цьому навинулася мені геніальна думка, чи не можнаб на цьому якого інтересу зробити? Почав думати сяк і так, промишляти сюдою й тудою, а що я, знаєте, фаховий чоловік, то й продумав. Позичив у банку грошей, скликав багато людей до згортання снігу й рубання леду. За тиждень удалось мені заладувати 20 вагонів снігу й 20 вагонів леду. Кінець кінцем, лід і сніг щасливо я доставив до Тріесту, де переладували на корабель. Але що з цього? Заки цей корабель з ледом і сніgom доплив до порту Rio de Жанейро, весь лід і сніг розтаявся а я замерз. Стратив досить поважну суму а зараз банк післав мені вексель, який до трьох днів мушу заплатити!

ПРОФЕСОР: (*до публіки*). Гм, чи цей з такою капустяною головою мавби бути моїм зятем?! Що тут робити? Гм, але Роман! Це найголовніше, бо 50 тисяч доларів пропаде!... (*до Р. Сороки*). А чи ви жонаті?

Р. СОРОКА: О, так, мій дорогий пане, жонатий! І для цього треба милосердитися надімною, жінкою і дітьми!

ПРОФЕСОР: Як — і діти є?

Р. СОРОКА: О є, пане професор, Богові дякувати, цілий тузін і то ще не вихованіх дітей!

ПРОФЕСОР: Аж так багато?

Р. СОРОКА: Ні, то так тільки тимчасово, а за кілька днів надіюсь ще близнят!

ПРОФЕСОР: Хай вас чорти беруть, коли ви такий глупковатий. Для вас нема в мене ласки, коли ви стараєтесь про такий великий капітал дітей, а до того ще дождаєте на безпроцентовий товар, себто близнят, то такому божевільному не можу позичати. Якщо ви булиб нежонатий, так що іншого.

Р. СОРОКА: Перепрошую, пане про-

фесор, я зовсім помилився! Я не жонатий!

ПРОФЕСОР: Тож у вас є жінка!

Р. СОРОКА: Померла!

ПРОФЕСОР: А діти?

Р. СОРОКА: І діти померли!

ПРОФЕСОР: Як, всі?

Р. СОРОКА: До одного!

ПРОФЕСОР: А близнята?

Р. СОРОКА: Це не мої а моєго спільника й товариша, з яким доставляв я сніг і лід до Бразилії.

ПРОФЕСОР: Чи ви правду говорите?

Р. СОРОКА: Їй богу, що правду говорю. Моя жінка вдовою, а я вже давно помер!

ПРОФЕСОР: Як, як? Ваша жінка вдовою а ви вже давно померли?

Р. СОРОКА: Так, так, хотів я сказати, що я вдовець а жінка вже давно померла.

ПРОФЕСОР: Як так, то я вам жінку дам!

Р. СОРОКА: Жінку? Але прошу дуже, з охотою візьму, тільки без дітей!

ПРОФЕСОР: Не говоріть дурниць,

оженитеся з моєю доно́нькою, станете моїм зятем, а до цього матимете 50 тисяч доларів!

Р. СОРОКА: (втішно). 50 тисяч доларів? Ох, то дуже файно! Скільки то можна буде в зимі снігу і леду відіслати до Бразилії і як добре заробити? Ну то я годжуся на це! Але буду просити, вперед мені дайте тисячу золотих, щоби я міг заспокоїти банк!

ПРОФЕСОР: Добре, дам вам, бо це буде доказом, що я не жартую, а говорю правду. (*винимає зі столика гроші й дає*). Маєте тут тисячу золотих, ідіть і занесіть у банк та приходіть як найскоріше сюди освідчитися моїм донці.

Р. СОРОКА: Але не знаю чи я вашій донці знакомий?

ПРОФЕСОР: Дурень з вас! Вистарчить вповні, як я вас знаю, а на цьому справа кінчається. Станете моїм зятем, одержите великий маєток і гарну жінку з відповідньою відправою!

Р. СОРОКА: О це дуже гарно і шалено мене радує! Охоче буду женитися

навіть ще сьогодні!... Ага, а жінка ще молода?

ПРОФЕСОР: Розуміється, що молода! Має заледви 18 літ!

Р. СОРОКА: Но то дуже хвайно, хвайно! Гм, а чи то не буде за стара для мене?

ПРОФЕСОР: За стара?! Скоріш кажіть, чи не буде за молода!

Р. СОРОКА: Так, так, хотів я сказати, за молода, бо знаєте пане професор, я вже старший і так вже не можу...

ПРОФЕСОР: Дурень з вас! Як ви не зможете, то молода жінка буде могла сама заряджувати домом!

Р. СОРОКА: Так, так. Ну то добре, годжуся на молоду жінку, щоби тільки мене кохала й шанувала.

ЖІНКА і ЮЛІЯ: (*ввіходять*).

ПРОФЕСОР: (*до жінки і Юлії*). Мої кохані! Маю честь представити вам хлопця з лучшого дому, одинака моого давнього найліпшого приятеля. Як бачите, хлопець собі нічого і можна надіятися, що має все, що хлопець мати повинен. Крім цього тихий, як в зимі

замерзлий став, — інтелігентний, якого рідко пошукати, а постава в нього, наче в жирафи і на все дивиться по науковому. Хиби не має ніякої, тільки хіба це, що не подібний ні до мами ні до батька!

Р. СОРОКА: Так, так, вгадали. Мав я одну маму, яка мала також одну маму і обі разом померли. Буде цьому двадцять літ. А батька не памятаю, розказувала мама, що якийсь там був, але помер таки нежонатий!

ПРОФЕСОР: (*тихцем до нього*) Будьте тихо та числіться зі словами! (*до жінки і Юлії*). Він хоч ще молодий мужчина, але вже має за собою багато пережитих пригод. Був і Бразилії, в Канаді....

Р. СОРОКА: (*перебиває*). Ні, ні не був, тільки посылав там сніг на продаж....

ПРОФЕСОР: (*перебиває*) Був в Америці, в Англії, у Франції....

Р. СОРОКА: Я був також в Журавні, в Бібрці, в Ходорові....

ПРОФЕСОР: Так, був і в Ходорові

і всюди, перемандрував світ поздовж і поперек!...

Р. СОРОКА: Так, так, перемандрував всі села в нашому повіті! А котра то ваша дочка, пане професор, ця молодша чи ця старша?

ПРОФЕСОР: (*до пудлики*). А то цимбал! (*до Р. Сороки*). Це є моя жінка, а це моя донька, Юлія!

Р. СОРОКА: Нівроку, досить собі добре виглядає, а як так убраласяби в модну суконку, таку, як то сьогодні ходять, з хвостами, то їй богу булаб гарна, як панна.

ПРОФЕСОР: (*до седе*). А то дурень якийсь, навіть по людяному говорити не потрапить.

ЮЛІЯ: (*до мами*). Правда, що доволі гарний і комічний бувби з нього цирковий комедіант?

ПРОФЕСОР: О ні, так не судіть його, бо він тільки такого вдає. Він аж надто інтелігентний мужчина; Його повага, Його характер, Його Імення дуже мені подобається і, скажу вам рішучо, що подібного йому я ще не зустрічав

у житті! А найбільше подобається мені це, що на все дивиться по науковому!

Р. СОРОКА: (*до Юлії, штуркаючи її рукою*). А во, во, хусточка випала вам!...

ПРОФЕСОР: А то осел з вас, піднесіть!

Р. СОРОКА: (*підносить хусточку, обтирає свій ніс і віддає Юлії*). Ій богу, гарна хусточка, пізнати, що не нюхаєте табаки!

ЮЛІЯ: (*до публіки*). Ах, осел, осел!

ЖІНКА Мушу призвати, що дуже нам приємно, що ми вас блище пізнали! Ви син давнього приятеля моєго чоловіка.

Р. СОРОКА: Так, так, мамин син, але ще до цього і купець, цієї зими, думаю закупити ввесь сніг з нашого міста й відіслати до Бразилії!

ПРОФЕСОР: (*перебиває*). Досить, досить з тим вашим снігом, ідіть уже, заспокійте банк та переберіться в яке гарніше вбрання і принесіть всі свої папери.

Р. СОРОКА: Всі свої папери принести?

ПРОФЕСОР: Так, розуміється, бо тут буде їх треба. Тільки скоро приходіть на обід, бо ми точно в третій годині сідаємо до обіду.

Р. СОРОКА: На обід не треба мене просити, я сам без прохання прийду, тільки щось доброго зваріть і багато, бо я вчора не мав завіщо пообідати. (виходячи кланяється і глядить на Юлію). Їй богу, яка то гарна дівчина, як дивлюся, то аж мені недобре робиться; хотівби я таки зараз оженитися! До побачення! (посилає поцілунки для Юлії). Па, па!...

ПРОФЕСОР: (тупаючи ногою) Но, йдіть вже раз до чорта!...

Р. СОРОКА: (кланяється) Моє поважання! Па, па!... (виходить).

ПРОФЕСОР: (до публіки). Божевільний ідіот! Якщо так під цю пору, навинувсяб мені який інший кандидат, Роман, на зятя, то цього прогнавби на сто вітрів

ЮЛІЯ: Татку! Прохаю пояснити мені, що це все має означати? Чиж з цим дурнем, малаб я вязати своє життя? Це

дуже можливе, бо татко раз згадував, що має для мене гарну партію, то певно цією доброю партією, є цей комедіянт цирку! Не знаю, чому татко бажає так скоро віддати мене заміж і то за якогонебудь. Щоб це був хоч який інтелігентний, а то останній дурень, що прямо гидко глянути на нього, сміячися хоче, чиста карикатура якогось збанкротованого дідича. Їй богу не розумію цього. Шкода, що татко так на все задивляється науково, а тут ні з цього ні з того, хоче мене віддати за когонебудь та внещасливити на ціле життя.

ПРОФЕСОР: Нічого, нічого дитинко! Успокійся! Я тільки хочу погостити сина моєго давнього приятеля! Ідіть в кухню і приготовіть як найкращий класичний обід, щоб нічого не бракувало: Український борщ, російські вареники, мадярський гуляш, жидівська риба, німецькі шницлі, чеські кнайдлі, польські флячки, румунська мамалига, італійські макарони, бразилійський фейжон і французький торт. Аби я не застидався перед тим, бо його батько нераз мене

в своєму домі гостив по ціарському. Отже ідіть собі спокійненько в кухню, а це все оставте для моєго наукового міркування. Я все, що роблю, то тільки науково, бо як думається науково, то мусить завжди вийти на добре! На мої наукові досліди ще ніхто не нарікав, то й ти (*звертається до Юлії*) певно не нарікатимеш!

ЖІНКА I ЮЛІЯ: (*виходять*).

ПРОФЕСОР: (*до публики*). Порозуміла! І щож тут робити? Тут здається і мої наукові міркування, нічого не поможуть! Нема іншої ради! Коли навинувся який інший Роман, то я-б цього ідіоту, божевільнього купця снігу, пустив в трубу. А тут погано, кілька днів часу, а іншого Романа годі найти. А не буде Роман, то пропаде 50 тисяч доларів! Я думаю, що кожна з вас панночка вийшлаб за якогонебудь ідіоту, щоб моглатільки одержати 50 тисяч доларів?

РОМАН ВОЗЬНИЙ: (*ввіходить*) Моє поважання, пане професор! Чи перешка-джаю?

ПРОФЕСОР: Чого вам треба?

Р. ВОЗЬНИЙ: (*представляється*) Роман Возьний! і...

ПРОФЕСОР: (*з утихою перериває*) Досить, досить! Ви називаетесь Роман?

Р. ВОЗЬНИЙ: Так! і...

ПРОФЕСОР: Зараз, зараз, дуже мені приємно піznати! (*до публiки*). Но, нарешті, маю іншого Романа, він трохи молодший і гарніший від того ідіоти і донька певно скоріш рішиться вийти заміж. А що не так відповідно вбраний, це нічого, це все дається змінити, бо тут 50 тисяч доларів! (*звертається до Романа*) Якраз в сам добрий час заходите! Ну то гарно, знаменито, чудесно. Ви прийшли освідчитись моїй доці? Правда?...

Р. ВОЗЬНИЙ: Перепрошую дуже, я приходжу...

ПРОФЕСОР: Не говоріть дурницу!

Р. ВОЗЬНИЙ: Але, пане професор!...

ПРОФЕСОР: Алеж бутьте розсудним, чейж моя донька має 50 тисяч доларів! Це є велика сума.

Р. ВОЗЬНИЙ: Але я....

ПРОФЕСОР: Певно несміливий?

Р. ВОЗЬНИЙ: Ні не теє, але я...

ПРОФЕСОР: Ага, думаете, певно, що моя доњка негарна? Дівчинка як яблочко, все готове лиш до шлюбу! (обнімає його) Ну, і як ви кажите?

Р. ВОЗЬНИЙ: Все гарно, тільки...

ПРОФЕСОР: Нічого, нічого! Якщо прийшло-б до цього, то вбраня для вас!..

Р. ВОЗЬНИЙ: Ні не теє...

ПРОФЕСОР: Не будьте ідіотою! Будете мати молоду, гарну жінку і гроші!

Р. ВОЗЬНИЙ: Добре, тільки хотів я сказати...

ПРОФЕСОР: Певно хочети вперед запізнатися з нею? Зараз покличу.

Р. ВОЗЬНИЙ: Але прошу мене вислухати!

ПРОФЕСОР: Слухаю:

Р. ВОЗЬНИЙ: Я жонатий!

ПРОФЕСОР: (злісно) Жонатий?

А хай же вас чорти беруть! А чого ви тут собі бажаєте?

Р. ВОЗЬНИЙ: Я заходжу від пана радника, який прохає пана професора, сьогодні на свої імянини!

ПРОФЕСОР: (*до публики*). А це що знову до чорта? Чи вже гарнішого Романа немає в світі? Погано! Щоб у двадцятому столітті, де нарід розвинений науково, не можна найти порядного Романа... Як не старий, то глуповатий, як не ідіот, то жонатий і доведеться їй богу, не знаю, що вдіяти зараз, що почати? Якщо не прийде цей ідіот, то пропаде 50. тисяч долярів! (*звертається до Романа*). Ідіть собі до чорта. Скажіть панові радникові, що я на ім'янини не прийду з цьої причини, бс віддаю доньку заміж, а заразом прохатиму пана радника на весілля!

Р. ВОЗЬНИЙ: Добре, скажу! Мое поважання, панові професорові! (*кладняється і виходить*).

ПРОФЕСОР: Погано, з моїми науковими!...

ЮЛІЯ: (*ввіходить*). Татку, прошу йти в кухню, мамця кличе!

ПРОФЕСОР: А чого б то?

ЮЛІЯ: Здається, хтось прийшов.

ПРОФЕСОР: Певно цей ідіот і боїться ввійти! (*виходить*).

ЮЛІЯ: (*сидить при столику, бере книжку перекидає картку за карткою, врешті кладе на стіл*). Чогось мені нудно! Чую на серці якийсь неспокій! Прочуваю якусь новину! Щоби хоч добру яку?

РОМАН ЛЮБИЧ: (*зза вікном*). Вітай Юлечко! Ти сама?...

ЮЛІЯ: (*здивовано*) А ти звідкіля тут взявся?

Р. ЛЮБИЧ: Даруй мені, дорогенька Юлечко! Вже три хвилини не бачу тебе, скучно мені за тобою. Іду до вуйка Й подорозі поступив тебе відвідати, щоби хоч поглянути на тебе.

ЮЛІЯ: Ах, Ромку, я в журбі!

Р. ЛЮБИЧ: А це в якому? Що сталося такого? (*перелазить вікном до покою і цілує йї*).

ЮЛІЯ: Знаєш, татко представив мені сьогодні, якогось мужчину, вже в середніх літах і скрито якусь справу з ним обговорює, а я побоююся, чи татко не схоче мене за нього присилувати вийти заміж.

Р. ЛЮБИЧ: Алеж Юлечко моя, це не можливе чайже я тебе люблю!

ЮЛІЯ: Я знаю, що ти мене любиш і я також тебе вірно кохаю, але що то з цього? Здається наше кохання не принесе нам ніякого овоча, бо татко противиться виборові, якого я бажалаб. І буду приневолена таки за того вийти, хто батькові подобається, супротивлятися його волі не смію! А ще казав, що цього тижня конечно мушу вийти заміж!

Р. ЛЮБИЧ: Я не надіявся цього від твоєго батька, адже я його маю за наймудрішого професора.

ЮЛІЯ: Так, але в родинних справах, то мій татко трохи дивак, не зовсім дaeється завважати його вченість (*чути за сценою стук*). Ах, то певно татко йде! А він не радо хотівби тебе тут бачити! Що тут вчинити? Ага, вже знаю, ось шафа, йди та скрийся в ній. (*Роман скоро замикається в шафі, а Юлія сідає при столику, бере книжку й читає*).

ПРОФЕСОР: (ввіходить). Дитинко, не знаєш, де моє пальто?

ЮЛІЯ: (з жахом). Пальто?

ПРОФЕСОР: Так, бо йду до школи,

чогось взывають мене. (*йде до шафи*). Певно буде в шафі! (*хоче відчиняти*).

ЮЛІЯ: (*кричить зі страху*). Ойой, татку!

ПРОФЕСОР: (*обертається*). Що таке сталося?

ЮЛІЯ: Ах, татку, я зжахалася, блоха скочила мені на книжку і втікла!

ПРОФЕСОР: Ну, це ще нічого, нічого, я думав, що може букви порозсилися, а блоха це дурниця. Чайже блоха не слонь, щоби позоли ходила, її вчені природники, як Фабре, Брам, причислюють до скакунів, отже в цьому нічого дивного, що вона скаче. А впрочому повідають вчені астрольоги, що блоха, як скоче на руку, або як тобі трапилося, на книжку, то віщує якусь добру новину. От надійся, моя дитинко, зміни своєго життя! (*відчиняє шафу, а побачивши Романа*). Ов, а це хто тут у шафі?! Злодій!! Юля, бігай на поліцію! Зло....

ЮЛІЯ: Татку!

Р. ЛЮБИЧ: (*виходить з шафи*). Помиляєтесь пане професор!

ПРОФЕСОР: А ви що тут у шафі робите? (*приглядаючись лучше на Романа*). Ах, що я бачу? Тож це Роман Любич, якому в місті пожичав вогню до папіроса! Чи так?

Р. ЛЮБИЧ: Так, пане профеор, це я!

ПРОФЕСОР: (*кидається на нього і ловить його за ремена*). Ага, маю вас нарешті! Не маєте поняття, як я журився вами, зараз уже вас не пушу від себе!

Р. ЛЮБИЧ: (*вириваючися*). Алеж пане професор!

ПРОФЕСОР: (*держить*). Нічого не поможе, держу вас сильно і не пущу з *своєго дому*!

ЖІНКА: (*ввіходить*). Що ти робиш?

ПРОФЕСОР: Вже маю Романа!

ЖІНКА: Алеж бо цей пан, не є злодій!

ПРОФЕСОР: Я цього пана добрезнаю!

ЮЛІЯ: І я цього пана добре знаю!

ПРОФЕСОР: (*пускає але держить за кінець блюзки*). Ти цього пана знаєш?

ЖІНКА: І я також цього пана добре знаю, таж то цей, з яким наша Юля танцювала на академічній забаві!

ПРОФЕСОР: Як то?! Ви знали, а про це мені нічого не згадували? А я так журився! (*до Романа*). Скажіть, чи ви жонатий?

Р. ЛЮБИЧ: Ні пане професор!

ПРОФЕСОР: (*втішно*). Слава Богові! Чудесно! Будете моїм зятем! Отже пепропрошу, чим ви занімаєтесь?

Р. ЛЮБИЧ: Покищо, по матурі і мав вписатись на фільзофію, але що не маю грошей, бо родичі мої не дуже заможні, отже тимчасом обняв я посаду в банку за справника.

ПРОФЕСОР: Но як так, то дуже гарно, це мене дуже радує, о скільки наша Юля вам подобається, будете моїм зятем, одержете 50 тисяч долярів і як захочете кінчитимете студія дальше. (*до Юлії*) А ти, любиш цього Романа?

ЮЛІЯ: Так люблю!

ПРОФЕСОР: (*до Романа*). А ви любите Юлію?

Р. ЛЮБИЧ: Так, люблю!

ПРОФЕСОР: Як так, то покажіть мені, як ви обос любитесь?

Р. ЛЮБИЧ і ЮЛІЯ: (*цілууються*).

ПРОФЕСОР: Так, так, мов голуби,
це мені гарно подобається!

ЖІНКА: Так, так, і мені це гарно
подобається!...

Р. СОРОКА: (ввіходить в тому са-
мому убрані, тільки має білий крават,
білі рукавички і палицю, а під пахою
несе великий звій паперів.) Ось я вже
з усіми паперами, тільки вбрання іншо-
го не взяв, бо ніхто не хотів позичити,
але за те маю новий крават, рукавич-
ки й палицю!

ПРОФЕСОР: А хтож ви є?

Р. СОРОКА: Якто, ви вже забули?
Таж я Роман Сорока ваш зять, ви мій
тесть!

ПРОФЕСОР: До чорта з таким зятем,
бразилійським сніговим дурнем! При-
гляньтесь цьому краще. (показує на Ро-
мана Любича).

Р. СОРОКА: (весело). Що я бачу?
Гарно дуже гарно з вашої сторони,
я й не надіявся, що такого гарного
дружбу матиму!

Р. ЛЮБИЧ: А то ідіот!

ПРОФЕСОР: Це не дружба а зять мій!

Р. СОРОКА: А скільки в вас дочок до видання, пане професор?

ПРОФЕСОР: Одна!

Р. СОРОКА: І от саме ця одна, це моя наречена! Ось і всі папери приніс!

ПРОФЕСОР: А щож то за папери?

Р. СОРОКА: Всі забрав, які тільки були в мене. Є тут старі театральні афіші, рахунки від прачки, мапа Бразилії, векслі й буквар.

ПРОФЕСОР: Та цього всего не треба!

Р. СОРОКА: Це нічого не шкодить, які будуть потрібні, то нотар собі вибере. Ходіть, підемо до нотаря, бо фіякер дождає.

ПРОФЕСОР: За чим до нотаря?

Р. СОРОКА: Та, щоби записати мені 50 тисяч долярів! А цей дружба хай підожде!

ПРОФЕСОР: А що ви пічнете з грішми?

Р. СОРОКА: О, ще питаете? Зараз у зими закуплю увесь сніг з нашої України й засиплю цілу Бразилію, а на цьому зароблю других 50 тисяч!

ПРОФЕСОР: Схаменіться, я на сніг

грошей не даю, а зрештою, моя донька вже має іншого нареченого!

Р. СОРОКА: Якто, ні 50. тисяч не дасьте?

ПРОФЕСОР: Ну!

Р. СОРОКА: І донечки ні?

ПРОФЕСОР: Моя донька для вас стопилася, так як ваш транспорт снігу в Бразилії.

Р. СОРОКА: Ну і що зараз буде? Я зовсім не годжуся на це! Памятайте, що як я загніваюся, то не вернуся більше до вас, хоч ви просилиб мене на милість Бога!

ПРОФЕСОР: Будьте спокійні, я не буду жалувати!

Р. СОРОКА: Але, пане професор, ще раз напоминаю вас, щоб ви опісля не жалували, бо тратите в мені доброго зятя й фахового купця, а ви (*звертається до Юлії*) тратите в мені надзвичайно мудрого чоловіка. Пращаю вас, па! (*іде до дверей*).

ЮЛІЯ: Божевільний!

Р. СОРОКА: (*вертається*). Ну як, поїдемо до нотаря?

ПРОФЕСОР: Ні, ні, не поїдемо! Ідіть собі з Богом!

Р. СОРОКА: Кажите, що ні?

ПРОФЕСОР: Ні!

Р. СОРОКА: Таки ні?

ПРОФЕСОР: Ні, ні, ні і ще раз ні! Йдіть собі до сто чортів, хай вас не бачу тут! З такими фаховими купцями від снігу, не маю приємності більше зустрічатися!

Р. СОРОКА: Як ні, то ні, просити вас не буду. Не буде ваша, то буде інша, щоб так що, як жінка! Мені тільки грошей шкода! Прашайте! Па, па, па! (виходить).

ПРОФЕСОР: Слава Богові, що по-збувся я цього ідіоти а з цим і клопоту. Зараз, коли ви діти щиро і ідеально кохаєтесь, зближітесь, хай вас поблагословлю! (*Роман і Юлія зближаються*). Хай вас Бог благословить, здоровлям і довгим життям, любітесь і множітесь! (*винимає завіщання сестри*). Тепер прочитаю вам завіщання моєї сестри Марії: „Нью Йорк, 2. червня. Я низше підписанна, записую для своєї братаниці, Юлії

Чмелик, донці моого брата, Івана Чмелика, 50. тисяч долярів, якщо Юлія у 18. році життя, вийде заміж, за мужчину ймення Роман. Гроші зложенні в європейському банку. Посвідкою для одержання цієї суми, вистарчить метрика шлюбна! Марія.“ (*По перечитанню Роман і Юлія цілують родичів, а родичі їх*).

ЮЛІЯ: Аж тепер татку, я все порозуміла!

ПРОФЕСОР: Бачиш, що на добре вийшли мої наукові міркування і не на дармо блоха скочила на книжку!... О цім пізніше, а зараз хочу бачити, чи ви, мої діти, любитеся?

Р. ЛЮБИЧ і ЮЛІЯ: (цилуються).

ПРОФЕСОР: Ну, славно, знаменито! Бачу, що ви ідеально кохаєтесь, а це мене радує, що найшовся гарний Роман і 50. тисяч долярів осталися при них. Славно, хай живуть, Роман і Юлія!

Куритиба 15. IV. 1933.

ДОДАТОК.

Дід лірник.

Козацька повість.

Понад степи, як те море,
Ворон пролітає,
На могилі, при дорозі,
Дід на лірі грає.
Грає, грає і співає
Квітам й рожам диким,
Про козацтво запорожське —
Про війни велики,
Про Татарів, як тікали
За Дніпр з України.
А та пісня понад степи
Лине в небо сине;
Лине в небо, щоб ці співи
В небесах почули,
Які це на Україні
Запорожці були.
Кряче ворон, скиглить чайка,
Ген понад степами,
І земля дуднить, а хмари
Вуться небесами.
Гонять, як степовий вітер,
Табунами коні,
Вже і списи показались,
Й dna шапок червоні.
— „Хто так гонить?“ — „Це козацтво,
В похід виступає!“
— „А куди так?“ — „Це Бог тільки
І Отаман знає!“

II

Гонять швидко, лиш шаблюки
До острогів дзвоняТЬ,
Здається, що хмари швидше
Сотню перегоняТЬ.
Але де, рівнятись хмарам
З козаками тими,
Полишилися по заді
З десять верств за ними.
Та з жалю, а може з злоби,
Що в заді лишились,
Дощ густий пустили з себе
І весь пиль скропили,
Що розсипавсь, закурився
Був за козаками,
Як летіли, як степовий
Ураган степами.
Пан Отаман попереду,
Під ним кінь вороний,
На нім упряж сріблом ткана,
Сідельце червоне.
За Отаманом козацтво;
Хлопці всі здорові,
Їдуть тихо, тільки дзвоняТЬ
Шаблі до острогів,
Або кінь піткнеться, храбне,
А козак завзятий,
Заклине, що аж зжахнеться
В пеклі чорт рогатий.
А в воздухі чорний ворон
Увис, викрикає,
Приглядается козацтву
Й з заздрости питает:

III

— „О, стрівайте, вражі діти,
Мушу й я пристати
До козацтва, щоб такого
Лету спробувати!“
При могилі, пан Отаман
Стримав коня свого,
Бо почув звук ліри й співи
Лірника старого.

— „Хлопці! — крикнув пан Отаман,
Відпічнім хвилину
Та послухаємо діда
Дум про Україну“.
А не слухать діда думів,
Козаки вважали
Навіть це гріхом великим,
Отже, всі пристали.

— „Добре, батьку Отамане!“
Гукнули що сили,
Зараз з коней позлізали,
Діда обступили.

— „Діду! — гукнув пан Отаман,
Заспівай хвилину,
За те грошиків прибуде
У твою торбину.
Козаки, бо нарід вільний,
Як в степу пташина,
Люблять думи, як на ліру
Грає старовина!“

— „О, за швидко, ти берешся
За пісні платити!“
Боркнув дід, як вчув за гроши
І став тим сердитий.

.Знай, що пісня як те сонце,
Дармо світить людям,
А зайде, так занізащо,
Вже світить не буде!“
Став гнівний лід на козацтво,
Та сидить, воркує;
— .Грай нам діду, не один з нас
Дум вже більш не вчує!“
Щось подумав старовина:
— .Добре, мої діти!
Заспіваю!“ — Взявши ліру
Та почав строїти.
Повів пальцями по струнах,
Сумний звук добувся,
На Отамана поглянув,
На ліру нагнувся.
Покрутивши легко корбу,
І всі струни вдарив.
Залунала сумна пісня
Ген, ген аж у хмари.
То, не пісня соловейка,
По гаю лунає,
То Отаман зі своєю
Жінкою гуляє,
Ой, гуляє пан Отаман,
Весело і мило.
А не знає, що в Україні
Лихо наробилось.
Наробилось лиха досить,
Вороги напали,
А козаки сіроманці
Пили та гуляли.

Ой не траба було пити
 Меду так без міри,
 Не зайшли б на Україну
 Вороги безвіри!...

Глянув дід на чорні хмари,
 Отаман подався,
 Глянув в вічі лірникови
 І засумувався.
 Дід нагнувся, і взяв струни
 Знов перебирати,
 Щоб про пана Отамана
 Пісню доспівати.

Підіхали козаченьки
 Під хутір з долини,
 „Розвивайже, Отамане,
 Прапор жовто-синий,
 Та прощай своєго сина
 І вірну дружину,
 Попливем Дніпром широким
 В Босфор у гостину!“
 Св на коника Отаман,
 Жінка з жалю мліє;
 „Не плач мила, я поверну,
 В Бога май надію.
 „Не лишайже, орле сизий,
 Жінки, мій козаче,
 Бо хоч вернеш, то живою
 Більш мене не вбачиш!...“

— „Діду! крикнув пан Отаман.,
 Досить пісні цеї,

Ті слова у цьому співі
 Дружини моєї!“
 Дід лірник удав не чує,
 Не сказав ні слова,
 Стовлчики перебирає,
 І співає знова:
 Ой ю році пан Отаман
 Із війни вертає,
 Всюди кров і людські трупи
 На шляхах стрічає.
 Мов стріла летить до своєї
 Жінки дорогої,
 „Що то, братя, за могила
 Край дороги той?...“
 По словах тих пан Отаман,
 Сполотнів жахливо,
 А дід даліше доспівавши
 Думу цю тужливу,
 „Ой, дожив, ти Отамане,
 Лихої години:
 Це могила твого сина
 Й твоєї дружини!...“
 — „Досить! крикнув пан Отаман,
 Вже лишні співати,
 Хай тебе черти заберуть
 За твій спів проклятий!
 Гей, на коні, хлопці, жаво
 І гайда степами,
 Там моя дружина вірна,
 Там мій син коханий!“
 І як стая тих соколів,
 Степом полетіли,

Лиш трава указувала
Де вони поділись.

І зітхнув лірник сердяга
Та з могили звівся,
Глянув в небо взнісши руки,
Богу помолився,
За козаків, що пігнали
Вітром ген степами,
Взявши ліру і подибав
Сумно бурянами.
Чей найде в кого притулок,
А як ні, в безодні
Лишить свої старі кости
Для вовків голодних.
Виворожив лірник лихо
Отаману цьому,
Бо застав він тільки попіл
Зі свого дому.
А сусіди показали,
Біля деревини,
Гріб, могилу його жінки
Й любої дитини.
Виворожив, лиш не все ще:
Отаман, в недолі,
На могилу впав з розпуки
І не встав ніколи.
А степові вітри буйні
Розносять до нині,
Лірникові сумні думи,
По всій Україні.

Сильвестер Калинець.

ВИЙШЛИ ДРУКОМ:

1. Ілюстровані народні казки. Коломия 1904.
 2. Подорозі щастя. Коломия 1911.
 3. Посеред бурі життя. Коломия 1911.
 4. З під рідної стріхи. Львів 1921.
 5. Торбина сміху. Львів 1921.
 6. Маланкин вечір. Львів 1921.
 7. Вертеп. Львів 1921.
 8. Щедрівки. Львів 1921.
 9. Легенди про Ісуса Христа. Львів 1921.
 10. По другім світі. Львів 1921
 11. Було та мохом поросло. Львів 1922.
 12. Про пасіку і пчоли. Львів 1922.
 13. Знахорка Солоха. Львів 1923.
 14. Сватання в нецьках. Львів 1923.
 15. Вуйко з Америки. Львів 1930.
 16. Сміх і правда. Львів 1931.
 17. Роман і Юлія. Прудентопіль 1934.
-

**Адреса: Silvestre Kalenec
Caixa postal 219.
CURITIBA.
Paraná -- Brasil.**

